

EDEBİYAT TOPLUM İLİŞKİSİ

WWW.EDEBİYATNOTU.COM

-
- Edebiyatçı, toplumdan ve toplum hayatını etkileyen olaylardan bağımsız yaşayamaz. Bu nedenle eserlerde toplumun yaşayış biçimi, kültürü gibi izleri bulmak mümkündür.
 - Toplum ve toplumsal normlar edebiyat sanatının ve sosyolojinin ortak kaynaklarıdır. Her ikisinin de amacı bir bakıma
 - dünyanın sırrını çözmektir. Edebiyat ve toplum böylelikle karşılıklı bir etkileşim içindedirler. Edebiyatı ve sosyolojiyi ortak bir noktada buluşturan unsur ise insandır. Bu, edebiyat sosyolojisinin temelini oluşturur.
 - Tarihsel koşullara bağlı olarak değişim gösteren, dili araç olarak kullanan edebiyatın yansıtma özelliği vardır ve toplumu estetik unsurlarıyla birlikte aktarır.

-
-
- Edebiyat düşüncelerin, duyguların ve hayallerin insanlara estetik bir zevk içerisinde aktarılması sanattır şeklinde özetleyebiliriz. Düşünceler, duygular ve hayaller ise insana ait özelliklerdir.
 - İnsan ise toplumu oluşturan en temel yapıdır. Toplumun en temel yapı birimini oluşturan insanların hayalleri, duyguları ve düşünceleri de ister istemez ait olduğu toplumun özelliklerini yansıtacaktır. Bu nedenle ortaya konmuş bir edebi eserin ait olduğu toplumdan ayrı değerlendirmek mümkün değildir.

➤ *“Edebiyat ve Toplum İlişkisi”*

- Sadece bugün değil yüzyıllardır güçlü bir bağ içerisindedir. Herhangi bir dönemde yazılmış edebi eseri incelediğinizde ait olduğu toplumun yaşam biçimi hakkında bilgi sahibi olacağıma hiç şüphe yoktur.
- Genel olarak sanatın toplum özelliklerini barındırması, bunu yüzyıllar geçse de yansıtabilmesinin yanı sıra aynı zamanda toplum sorunlarını dile getirmesi ve bununla birlikte toplumsal değişimde söz sahibi olması da söz konusudur. Edebiyat, toplumun sorunlarına kayıtsız kalamaz. Toplumun sorunlarını ele almayan bir edebiyat toplumdaki kopmuştur ve ömrü çok da uzun olmayacaktır.

-
-
- Edebiyatın tanımında yer alan “insanlarda estetik bir zevk uyandırmak” ifadesi inkar edilemez bir gerçekliktir. Ancak edebiyat her zaman bireysellikler içinde boğulup gitmez. Diğer sanat dallarında olduğu gibi büyük bir sorumluluk üstlenerek toplumsal bir görev üstlenir. İnsanları etkileme gücü bu zorlu görevin işlevselliğini arttırmaktadır.
 - Edebiyat, kültürü gelecek nesillere aktararak toplumsal birliğin ve iletişimin gerçekleşmesini sağlar.

-
- Örneğin, Yakup Kadri, Kiralık Konak adlı eserinde;
 - İnsanlık tarihiyle var olan “gündelik hayat”, tekrar eden işlerin, alışkanlıkların oluşturduğu rutin ve sıradan bir düzendir. Sosyal bilimlerin dolaylı olarak işlediği kavram; moda, üslupsuzluk, bireysellik, yabancılaşıma, kentleşme, sıradanlık, süreklilikle ilişkilidir. Bir anlamda “modernliğin arka yüzü” olarak da ele alınabilecek olan “gündelik hayat”, toplumsal alandaki büyük dönüşümlerin bireysel alana yansımalarını tespit etmek için önemlidir. “Gündelik hayat” her alanında olduğu gibi edebiyatta da tesirini göstermektedir. Edebiyatta “gündelik hayat”, modern hayatla birlikte bireyin doğadan, tarihten, üsluptan uzaklaşmasının sonuçlarını yansıtmaları ve “gündelik hayat”ın maskesini düşürmesi açısından önemlidir.

Edebiyat ve Toplum İlişkisi

Kuvvetli bir bağ içerisinde bulunan edebiyat ile toplum ilişkisini řu şekilde özetleyebiliriz:

- Edebiyat diğer sanat dalları gibi toplumsaldır.
- Toplumun her türlü özelliği edebiyata sirayet eder.
- Toplumdan uzaklaşmış bir edebiyatın varlığı mümkün değildir.
- Edebiyat toplumun ifadesidir, aynasıdır.
- Toplumsal bir işlevi ve sorumluluğu bulunduğundan edebiyat toplumun sorunlarını dile getirir.
- Toplumdaki deđişimin günümüzde en önemli etkin ögelerinden biridir edebiyat.
- Bireysel olarak ele aldığımızda insanlarda yeni fikirler oluşturabilmenin de güçlü bir unsurudur.